

**Vi äro
fullt
rustade...**

att utföra alla slags
trycksaker fort, väl
och till billiga priser

Gör ett besök eller ring

170, Hässleholm

SVANTESSONS BOKTRYCKERI

AFFÄRSTRYCK • BOKTRYCK • FÖRENINGSTRYCK • BOKBINDERI

Snapphanen

NUMMER 2 — DECEMBER 1944 — ÅRGÅNG 2

TIDNING FÖR **Kungl. Skånska trängkåren**

Konditoriet

FINJA

TELEFON 15

Rekommenderar sitt särskilt goda kaffe.

Kaffe hemsändes efter beställning.

Erik Olssons

Charkuteriaffär

Solgården • Tel. 648

VAROR HEMSANDAS

1:sta klass

Kött-, Fläsk- och Charkuterivaror

Café och Restaurang

Continental

Finjagatan 14

VÄLLAGAD MAT GOTT KAFFE

Trika-Norden

TRIKA
STRUMPOR
UNDERKLÄDER

Norregatan 1 • Tel. 1154

Flott på foten

är den HERRE eller DAM
som köper sina SKOR i

SOLID

Grand

Telefon 54

Metropol

Telefon 740

Förstklassiga program

BIO

HOTELL VILAND

Telefon 218

BARSERVERING

RESANDERUM

Abonnenter emottagas

Café

Gamla Soldathemmet

REKOMMENDERAS

Gott kaffe.

Billiga priser.

M. RUNDBERG

Snapphanen

TIDNING FÖR KUNGL. SKÅNSKA TRÄNGKÄREN

Årg. 2

ANSVARIG UTGIVARE: KAPTEN JÄMTFJÄLL

Redaktör: Depåassistent Otto Johansson

Nr 2

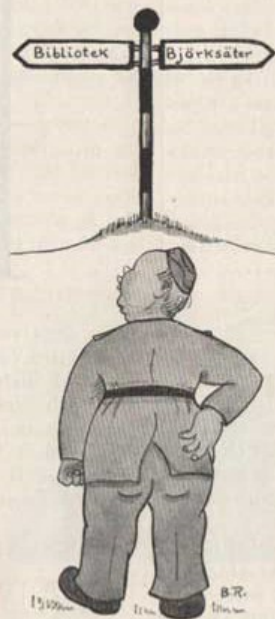
Ros och ris åt boklånande militärer.

Av stadsbibliotekarie Brita Rydeman.

En militär på ett bibliotek är en alltmär vanlig och också glädjande företeelse, ty det är inte alltför många år sedan, som krigsmakten nästan helt saknades vid våra bokhyllor. Vi äro alltså enbart glada över det dekorativa och något bulversamma inslag, som de uniformerade låntagarna bildar bland våra mera tystgående civila kunder.

En militär känns för övrigt alltid igen, om än aldrig så civilklädd — från sättet att sätta klackarna i golvet — till håret, som ordnas till kärleksfullare, ju högre man stiger i graderna, ända tills man nått kaptenens oklanderliga bena. Sedan få som bekant i allmänhet även herrar militärer skatta åt tidens obönhörliga krav, som visserligen sprider glans över majoren som sådan men även över hans tilltagande totala måne.

För att övergå från dessa yttre tecken till andra, för en bibliotekarie betydligt intressantare, skulle jag gärna vilja ge en eloge åt det alltid korrekta och hövliga uppträdande, som boklånande militärer uppvisa. De få undantag som finnas beträffa endast regeln, och det vare mig fjärran att rita mig över den milda, men något nonchalanta osäkerheten hos en del unga boksynta studentberättningar. Det är tvärtom något mycket rörande med denna lilla stolthet, som i en inte alltför avtagande tid gällde den första pennkniven och de första riktiga byxfickorna.

Soldaten och hans fritid har varit föremål för många skrivelser. Längtifrån att missunna den inkalade en sväng på dansbanan skulle jag gärna vilja locka ytterligare många militärer till att lösa sina fritidsproblem mera med hjälp av hjärnan än av benen. Och för den martialiske Herkules, som står vid skiljevägen och väljer mellan biblioteket och Björksäter, skulle jag vilja framhålla alla de fördelar, våra bibliotek erbjuder. Förutom all skönlitteratur, äldre och nyare, fram till sist utkomna bestsellers, stå biblioteken, även mindre sådana, till tjänst med all facklitteratur, som någon låntagare kan önska. Det mindre biblioteket förmedlar nämligen kostnadsfritt lån från de centrala och vetenskapliga biblioteken i landet, under fredliga förhållanden t. o. m. från främmande länders bibliotek.

Att kombinera ett besök på biblioteket med ett på Björksäter vill jag däremot inte rekommendera, sedan en botfärdig vpl. lämnade igen ett exemplar av "Vredens druvor" i betydligt buckligt skick med den uppriktiga, men dock ej godtagbara ursakten, att "någon" suttit på den på pakethållaren en kväll, när sagda vpl. skulle cykla hem.

Att en svensk krigsman tiger, har vi litet var fått lära oss under dessa ofridens år, men att han tiger så till den grad, att han vid inskrivning på biblioteket kategoriskt vägrar utlämna ej blott

HÖST

Nu sommaren till ända gått,
och hösten bryter in.
Av sol och blom vi njuta fått,
och allt har glatt vårt sinn.

Men, ack, så kort den tiden var
om ändock skön och rik,
då man fick skåda solen klar
och mörkblå insjöns vik.

Nu lövträn börjat gulna,
och marken skiftar färg
och himlen börjat mulna
och över skog och berg
en ständig spökläk dager står,
tills det på nytt blir åter vår...

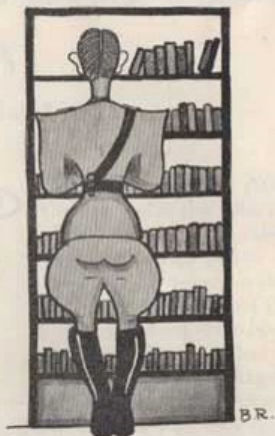
A. B-t.

adress och fältpostnummer utan även såväl titel som för- och efternamn, övergår vanligt civilt förstånd. Bemälda försiktige krigsman fick emellertid låna inkognito och skötte sina lån oklanderligt under månader, tills han en vacker dag försvann som den verkligt okände soldaten, tyvärr också till det okända medförande "Så går det till i umgänge och sällskapsliv". Det är dock min fasta övertygelse, att boken kommer tillbaka som ett skott, så snart det blir fredligare i världen, och vederbörande vågar röja namn och vistelseort på ett adresskort. Man får väl också hoppas, att ett närmare studium av boken ifråga skall mana till ett gentlemannamässigt handlande, när tiden är mogen.

På ett par undantag när händer det aldrig, att en militär lånar dikter. Kanske man inte kan begära, att den, vars trumbinnor äro lätt överanstängda av kommandoord och bössknallar, även skall vara lyhörd för poesi, men en militär om någon borde väl kunna deklamera. — Frans G.

Bengtssons "Tärningskast" skulle jag vilja rekommendera den, som anser poesi alltför vekligt för en svensk krigsman av årgång —44. Vem — om inte en militär — med rak rygg, rak bena och raka tankar skulle kunna deklamera "Kung Karls värja" med just det forte fortissimo, som den bör läsas med:

"Hos dig var allting rakt, din tro, ditt land,
ditt kungaord, de skyldrande gevären,
och krigets konst och klingan i din hand."

Ja, detta var några glimtar från en bibliotekstjänstemans umgänge med Kungl. Skånska trängkåren på folkbildningens neutrala mark. Mindre kritik och mera beröm skulle jag med gott samvete kunna prestera, men jag vill inte onödigtvis väcka den manliga fäfänga, som sovit, sover och alltid skall sova en mycket lättväckt törnrosasömn under den svenska vapenrocken.

VALTER STRIDH

Färghandel

Finjagatan 12

Tel. 1152, ankn. bostaden

Stor sortering

Toilettartiklar

Glimtar från sommarens övningar med 2. komp.

Efter utståndna lidanden i samband med provning av uniformer, urvalsprov och förhållningsregler i massor voro vi färdiga att börja rekrytskolan.

Exercis var den stora stötestenen i början, men till slut blev man van. Bild 1.

Det fanns också andra möjligheter att få en krigare trött — *hindergården!* När vi första gången sågo planket, syntes det hela ganska lätt, men då man själv hängde där som en klippfisk och armarna blevo allt längre och längre, frågade man sig oroligt om det var meningen att utbilda oss till fäsadklätrare. Bild 2.

Bilarna — sådana fingor vi också — måste skötas som lindebarn: tvättas, torkas, smörjas m. m. Verktygen hade en underlig förmåga att bli rostiga utan anledning och trots att lådan var stor och bastant — åtminstone tung — så försvann en och annan skiftnyckel och mejsel utan att först ha an-

hållit därom. De blevo i regel borta för alltid och inte bara "5 min.", som vi arma varelser kunde få vara ibland — fullt legitimt förstås. Bild 3.

Bad var en härlig omväxling även i Alma ån. *Finjasjöns* vatten är just inte bättre. Där blevo vi emellertid simborgare. Men nog var det tur för somliga att det inte var så långt till botten! Eller kanske man kan säga att somliga hade tur som voro långa?

I terrängen fingor vi läro oss mångahanda knep för att på rätt sätt tala om för gruppchefen vad man såg och var man såg det man såg. Det där lät väl fint? Det kallas målangivning! Sedan övningsledaren ömsom varit "ond" (= tvärg) och ömsom talat lugnande kunde något ljushuvud åstadkomma t. ex. "Ladan med vita lister runt fönstren — kallas listiga ladon!" Bild. 4—5.

Kartläsning från stationspunkt var också en ro-

Bild 1.

Bild 2.

Bild 3.

Bild 4.

Bild 5.

Bild 6.

På historisk mark.

Den uppgående solen håller just på att genom bryta den lätta morgondimman, som alltmer förjagas av en frisk, men ganska kylig nordanvind. Det är snart helt klart, och en hög och fri höstrymd välver sig denna stilla söndagsmorgon över Möllerödsförläggningen, som emellertid ännu så länge helt är i Morpheus mjuka armar. Snart skall dock revljen blåsas, och vid denna stiger som bekant soldaten upp, även om söndagarna. Det är dock inte alla förunnat att sova och sträcka ut sig på söndagsmorgnarna. Nej, vaktposten, som huttrande går av och an utanför vaktlokalen, han får inte sova han. Då och då stannar han till och låter helt visst blicken glida ut över skogsbygden, som erbjuder vackra färgskiftningar och rika skuggspel. De lövträd, som ännu bära gula och bruna löv,

lig sak. Vi trodde naturligtvis att detta skulle gå av stapeln vid järnvägsstationen. Men nix! Där gick den möjligheten att åtminstone få se taget, som gick hemåt.

Så gick tiden fram till midsommar. I den härligaste värmen passade 2. komp. på och ordnade övningsuppehåll. Något senare på sommaren befunnos vi mogna att få vädra oss själva, bilar, tält m. m. Chefen var förstående och förlade komp. vid Luhrsjön några dygn. Det var ansträngande tjänst med körningar både dagar och nätter. Men de tillfällen vi fingo njuta av sol och bad i den vackra trakten voro härliga. Bild 6.

Gymnastiken i arla morgonstunden var ju inte så populär till att börja med, men då livsandarna

Bild 7.

Bild 8.

Bild 9.

bryta bjärt mot den gröna barrskogen, och mellan ett par grantoppar skymtar Finjasjön, vars yta ligger i ett solglitter. Från de små stugorna i skogsbyn stiger en blåvit rök mot skyn. Den kommer säkerligen från den eld över vilken morgonkaffet puttrar. En tupp gal i den tidiga morgonvåkten, och någonstans har väl en hund märkt något miss-tänkt, ty då och då hörs ett skall, som dovt rullar hän genom skogsbygden. Ur skogsdungarna nere vid Finja sträcker bykyrkan sitt massiva, vitmenade torn mot hösthimlen. Kyrkan, byns centralpunkt igenom århundraden, är byggd av huggen gråsten, och daterar sig från 1100-talet, men har dock efter en förhärjande brand år 1480 senare varit föremål för om- och tillbyggnader. I absiden och kryssvalven ha vid en år 1931 genomförd re-

väckts och lederna mjukats upp var allt åter fröjd och gamman. Gissa om badet smakade sedan! Bild 7-8.

Vi fingo ansträngande biltjänst, men allt gick bra till sista dagen. Då var det slut på det roliga. Jönsson och en av ålderdomssvagheter lidande Scania voro inte överens vid passerandet av en bro — och Scania vann med påföljd att hela *ekipaget hamnade bland kräftorna*. Vad komph sade drar jag en slöja över, vad han tänkte förstär jag, men säger det inte! Jönsson klarade sig från alla skrämor — men det har inte varit krigsrätt än, då detta skrives. Om han klarar sig där också, är inte så säkert. Bild 9.

J.

staurering också blottats kalkmålningar från den äldsta tiden. Kyrkan äger en vackert utstyrd predikstol bärande den latinska inskriptionen: "Non est in erulesco sanction evangelium omnium virtus redenti", vilket uttytt blir: "Jag blyges icke för evangelium, ty det är en Guds kraft till frälsning", och som är hämtad ur Romarbrevet 1: 16. Tornet, som i väster bär årtälet 1664 och i söder 1805, inrymmer klockorna, vilka i dag som fordom kalla församlingsborna till gudstjänst. De klara klockljuden gå dallrande fram över nejden denna härliga höstsöndag, då vinden för med sig en härlig doft av barr och kåda. Allt tycks vara behärskat av en stilla frid, och det faller sig då svårt att tänka, att krig råder ute i världen, och att mänskligheten just i dag befinner sig i världshistoriens hemskaste uppgörelse i en blodig kamp på liv och död.

I svunna tider har emellertid kriget rasat även i vårt nu så fridfulla och fredliga land, och just denna bygd har då ofta varit platsen för blodiga krigs- och våldshandlingar. Värst var det under den s. k. snapphanetiden under 1600-talets danska krig. Som minne från denna tid ha vi någon kilometer från Finja vid nuvarande Mölleröds kungsgård en gammal slottsruin inhöljd i en park med väldiga ekar av ansevärd ålder. De gamla stenmurarna äro tätt mossbevuxna, och i skrevorna trävas förutom ormbunkar även kungsljus o. fackelblomster, som med sina gula och röda blomspiror sommardag ge färg åt medeltidens kvarlämnade österhet. Detta är allt som nu är kvar av Mölleröds fordom så mäktiga slott, vilket enligt sägnen haft lika många fönster som året har dagar, och som starkt befäst av Karl XI. Om de gamla ekarna förmådde svara på diktens fråga: "I gamla äldande jätteekar vad sägen I, hur många blodiga vapenlekar upplevden I?" skulle förvisso mycket berättas om timade händelser, men vi senare tiders barn få nöja oss med det som står på hävdens blad. Dessa veta beträffande Mölleröds slott omtala, att det år 1601 av den danske konungen Kristian IV skänktes till hans drottningens hovmästarinna fru Beata Hvittfelt, sedermera skaparinna av Svenska ståtliga slott. Mölleröds slott, som var omgivet av djupa vallgravar ansågs vara en säker plats och fick tjäna som residens åt Kristian IV under dennes anläggning av Kristianstad. Men erfarenheten genom tiderna har ju visat, att ingen borg dock är så fast, att den är ointaglig, och även Mölle-

röds torn vacklade för murbräckorna den 7 augusti 1678, då snapphanarna på risknippen stormade togo sig fram över vallgravarna och nedbrände byggnaderna samt nedgjorde dess besättningsmanskap. Slottet återuppbyggdes icke mera, och sedermera reducerades egendomen till kronan och anslogs till ryttmästareboställe, för att slutligen vid en ny härordnings genomförande bli en arrendegård. Som historiskt intressant kan även anföras, att den ryktbare fältmarskalken, sedermera revolutions- och statsmannen J. C. Toll såg dagens ljus på Mölleröds kungsgård.

Gott

till sista droppen

är

Mörcks Kalaskaffe

Telefon 24 • Hässleholm

Om man från detta historiska fäste begiver sig söderut längs Finjasjöns strand, kommer man efter en stunds vandring till en annan minnesrik borg. Hovdala fideikomiss. Huvudbyggnaderna bestå av tre flyglar av sten, på alla sidor omgivna av kanaler. Godset är känt ända från 1200-talet, men hade då säkerligen ett något östligare läge på en plats, där man ännu har en del ruiner kvar efter byggnaderna. Under 1500-talet och i början av 1600-talet innehades det av medlemmar av de bekanta danska adelssläkterna Laxmand och Grubbe, men köptes år 1654 av kommissarien för skatteberedningen i Skåne, Jöns Michelson, år 1687 adlad med namnet Ehrenborg. I hans släkt har godset sedan stannat och gjordes till fideikomiss år 1751. Under Grubbes tid var Hovdala ett starkt fäste med en kraftig besättning på 600 man. Till borgen ledde en vindbrygga, som kunde hissas upp vid påkommande ofred, men alla säkerhetsåtgärder till trots brändes och intogs dock borgen

Se så många julklappar han har köpt till alla i familjen och till vännerna. Var skall vi julhandla?

E. HENRIKSSONS HÄSTÅKERI

Telefon 83 - Hässleholm

Utför alla slags transporter till moderata priser

av snapphanarna vid samma tidpunkt som eldflamorna från det brinnande Mölleröd rödfärgade den ljusa natthimlen för snart tre sekel sedan, alltså den 7 augusti år 1678, efter att i tre dagar motstått snapphanarnas stormningar. Det starka portornet var det enda från Grubbes borg som räddades undan snapphanarnas härjningar och står i våra dagar kvar i oförändrat skick, bärande årtale MDC (1600) jämte den danske lantdrotsens vapensköld tillsammans med det Laxmandska vapnet. Om själva stormningen berättar sägnen, att borgens försvarare togo sig ut genom en underjordisk gång till en båt, som man hade liggande i den då 40 meter breda vattenkanalen kring byggnaderna. När de kommo ut, sågo de elden härja även Mölleröd, varför de icke kunde ta sin tillflykt dit, utan måste gömma sig i skogarna. På slottet förvaras i våra dagar en rikhaltig samling stenar och flintor, som funnits på ägor. Denna samling bär vittne om en gammal kultur i bygden, en kultur, som förlorar sig i sagans dunkel, då man tände eld genom att gnida flintor mot varandra. Det finns också ännu kvar en offersten med fotsteg i stenen och 6 à 7 s. k. älvkvarnar.

Som ni sett har ju denna bygd i äldre tid varit starkt befäst och då och då genljudit av vapensgny. Vapenslammer är emellertid även vår tids lösen, och då är det kanske ganska klokt att snapphanetidens gamla krigiska traditioner från medeltiden fullföljas. Så har i våra dagar även skett. Snapphanarna, som fordom på lönnliga stigar lurade med sina flintlåsegevär, ha ersatts av den moderna tidens "Möllerödsindianer", populärt kallade, och utrustade med vapen i vår tids anda, vilka dock icke gå helt i förstörelsens utan även i barmhärtighetens tecken, nämligen sjukbären och förbandsväskan. För någon tid sedan har Kungl. Maj:et och kronan tecknat köpekontrakt med samtliga hemmans- och husägare i trakten, varigenom staten sålunda tillförsäkrat sig äganderätten till ifrågavarande område, vilket avses som övningsfält för Skånska pansarregementet.

Det är nu endast att hoppas, att man skall kunna värna om alla minnen från svunnen tid även efter bygdens nästan fullständiga förvandling till militärområde.

H. A.

Bland sårade finska soldater hösten 1944.

Av Sven Jönsson.

Vår förste sårade.

Dörren till skolkorridoren där vi ligger sluss upp. En ambulansförare och hans sjukvårdssoldat. De sätter försiktigt ner bären.

— Brättom, strupskott, han förblöder! viskar föraren.

— Doktorn!

Han är redan där. Han måtte ha hört ambulansen stanna ute på gården. Nu står han där barfota och i pyjamas i dörröppningen, han har sovit en trappa upp i natt. Han lutar sig över den sårade.

— Gör klart för blodtransfusion!

Syster kommer i sin vita dräkt. Sjukvårdarna tar på sig sina vita rockar. Dörren till operationssalen sluss upp.

Jag lutar mig ner över den sårade finnen, för försiktigt undan vapenrocken från halsen, jag skall försöka få tag i dödsbrickan och avpollteringssedeln för registreringens skull. Han kan ju inte tala, förresten har vi ännu inte hunnit få vår folk och bara ett litet fåtal av både soldater och evakuerade talar svenska. Soldaten ligger på magen med huvudet utanför bären. Han är vid fullt medvetande, har själv lagt sig så med huvudet för att inte blodet skall komma i bären. Det syns tydligt var han burits och nu strömmar blodet ut på vår fina spännpapp som vi lagt för att skydda skolgolvet. Jag för fram ett handfat, men hinser inte få det under huvudet förrän han själv tar det och sätter det under. Det är en lång, kraftig pojke och armarna glänser solbruna under den sönderskjutna vapenrocken. Handfatet fylls långt.

— Klart för blodtransfusion!

Jag går ut i morgonen. Det blåser rätt utifrån sjön och molnen rullar blygrå emot mig. Härute hör jag tydligt mullret från de tunga pjäserna på andra sidan. Hela horisonten är täckt med ett bolster av svart, tjock rök.

En cigarrett, doktorn?

Den sårade är i väg till ett större militärsjukhus. Femton minuter tog det här. Vi har för tillfället ingen möjlighet att göra sådana fall.

Har han någon chans, doktorn?

Cigarretten smakar doktorn tydligen gott. Blodstanken i rummet har redan börjat levra sig, här och var har svettströmmarna blött upp ljusa floder i det mörkröda.

Man kanske skulle ta och klä sig. Och han går upp till sin

Vi vänder pappen på golvet.

Vi hade åkt en lång väg innan vi intagit vår plats.

Vid älven stod svarta kvinnor och små barn stilla och stela. På andra sidan brann deras by. Det började i utkanten, bara något hus. Men det spred sig från hus till hus, mot vinden. Allt tändes på, höladorna ute på fälten, butiken med röd färg, den lavgrå stugan. Det var efter vad man kunde se i kikare tre tyska soldater som fått i uppdrag att tillintetgöra alla dessa så viktiga militära mål, innan också de drog sig tillbaka mot norr. En liten krumbent finngubbe befann sig också vid älven. Han bad att få låna ett svenskt hagegevär. Var han gick över vet ingen. Han kom åter med geväret, visade upp tre fingrar på vår fråga.

Bland kunde en sjuktransportbuss komma full med sårade. Då måste de svåraste fallen tagas först och andra fick vänta. Till dessa räknades också de hopplösa.

Han låg på sin bår hela eftermiddagen bakom mig. Vi hade ställt honom där för att han skulle vara undan. Alla golvytymmen var upptagna av sårade, de ställdes in, lyftes bort till operation, andra kom i stället. Och honom var det ingenting att göra åt. Nu låg han där bakom min enkla pall och skulle dö. När jag någon gång fick tid att lämna arbetet med registrering och transport, kastade jag en undrande blick mot honom:

— Lever du ännu, Jussi Koppela?

Men det kom inget svar. Det bronsgröna ansiktet var allvarligt och stelt som på en klassisk staty och det röda bandaget var där orörligt kring hjässan som en evig törnekrans. Det bara droppade ner på golvet och jag måste då och då fylla på med nytt cellstoff under.

Han opererades likväl på kvällen och levde fortfarande nästa morgon. Den kvinnliga tolken ropade hans namn tätt intill hans öra, men han visade inga tecken till att ha förstått. Var hans ande redan långt borta, ett med suset i Karolens skogar eller froströken över Nordfinlands ödemyrar? Vid tiotiden började det rosslande vi så väl kände till.

En sårad soldat visade sig särskilt orolig när han kom från röntgen. Han grep sjukvårdarens hand och viskade:

— Tulki, tulki!

Tolken kom. Soldaten var ganska illa där. Ena benet av på två ställen, andra på ett, splitter i kroppen, men inte så farligt. Han borde klara sig.

— Tulki, fick han behålla benen? Eller skulle det bli amputation?

Läkaren talade lugnande, han skulle snart in på operation.

SVENSK FASTIGHETSFÖRMEDLING

Tel. 857

HÄSSEHOLM

Tel. 957

Förmedlar allt inom branschen

Renskrivning — Duplicering — Försäkring

Ombud för Skånes Skogsägareförening

benen skulle bara gipsas, allt skulle bli bra. Tolken över-satte och det bleka ansiktet förlorade sitt spända uttryck, bekymret var borta, han somnade.

Operation. Medvetlöshet.

I den vita kistan med den enkla blomkrans som Finland som det sista tack ger åt alla sina söner låg han lång och rak med båda benen gipsade och till synes hela.

Det låg en sårad sergeant på en avdelning. Jag skulle ha vissa uppgifter om de sårade. Han talade en ren och vacker svenska. Svenskt namn, Gustav Hellman från Helsingfors. Han lämnade alla uppgifter, också för de andra, klart och koncist. Med honom själv var det ingen fara. Bara ena foten, amputation i går kväll, mina. Jo, så var det en sak till, kunde han inte få tillbaka den gummibinda som var lindad om benet när han kom och som skulle hindra blodflödet? Jovisst, men den var ju onödigt nu. Jo, men den kunde vara bra att ha till andra benet, nästa gång.

Det blev ingen nästa gång. Sprutan mot stelkramp hade kommit för sent och nästa morgon infördes sergeant Gustav Hellman från Helsingfors i kolumnen för döda.

En dag var det en ung kvinna bland de sårade.

Ett bandage om huvudet, över ena ögat. Ena armen och skuldran också i band. Men hon gick lätt ur sjuktransport-bilen upp mot mottagningen och fick sin plats bland bärarna med sårade manliga kamrater. Hon svepte kappan med skinn med en elegant gest omkring höfterna. Ah, något nytt, så brukade inte de småväxta evakuerade kvinnorna från skogarna och de fattiga byarna därborta göra. Silkesstrumpor, prima pjäxor, raggsockor. Permanentat hår, ovanligt ljus och — det var längesedan — en aning rött på läpparna, bryter så flott mot det vita bandaget över ögat. Sjukvårdaren ser menande på mig och visslar diskret. Jag tar fram min bästa skoltyska och cigaretterna som vi likt-sentida bröd och salt bjuder alla våra gäster.

— Bitte, eine Cigarette!

— Danke schön.

Det var som vi misstänkte, tyskan går bra och verkar där-till inlärd och övad i dagligt umgänge med herrefolket. Men det är snart stopp. Kvinnan verkar märkbart generad av att använda tyskan och tycks inte heller vara så trakterad av närvaron av de manliga blodsförvarterna runtomkring. Tolken måste tillkallas, men inte heller han får ur henne mycket. Splitter från glas i ena ögat, en kula i axeln — men hur och när? Frågorna får lämnas obesvarade för tillfället, kvinnan föres bort för operation.

Först senare fick vi tag i hennes historia.

Hon var poststationsförestånderska i ett samhälle vid älven. Finnarna hade gjort en kringgående rörelse och så hastigt trängt in i samhället att tyskarna måste ge sig i väg utan att på det minsta sätt få användning för sin berömda organisationsförmåga. Det gällde ögonblick om den tyske kommandanten skulle kunna rädda sin blonda finska väninna och med henne den kanske lika dyrbara postkassan. Han

fick upp sin värdefulla last i en stabsbil och jagade mot norr. Men en finsk patrull hade redan kommit fram. En tysk stabsbil! Finnarna skjuter säkert. Vindrutan splittras och föraren hänger livlös över ratten.

Den finske patrullchefen måste denna gång ha varit ovanligt svag för blont hår och smärta kvinnoben eftersom vi fick den höga äran att bli bekanta med dess ägarinna. Vanligen gjordes processen kort med quislingar av båda könen. Det är på natten efter en lång arbetsdag.

Ett par av de sårade hade varit döda vid framkomsten. De låg i bärarna i underliga, förvridna ställningar. Förbandsplatserna hade gjort vad de kunnat, men transporten blev för lång och påskyndade den död som ändå snart skulle komma.

Ett par av de lättast sårade hade haft ränslorna fulla av cigaretter. De bjöd, nästan trugade på oss alla. Tyska märken, tagna när tyskarna tvingats lämna sina förråd i sticket. En finsk menig lät oss skrattande förstå att där funnits inte bara cigaretter i de örövrade förråden. Överhuvud syntes tyskarna ha varit väl försedda med förråd av alla slag, rökverk och dyrbar konjak inte att förglömma.

En finsk undersergeant hade bara förlorat ett finger och i glädjen över att så lindrigt ha sluppit undan det meningslösa visade han oss alla sina vykort i sin plånbok. Då måste ju också vi visa våra och under några hastigt flyende stunder glömde vi bort ödemark och mörker och lidande för minnet av sommar och blommiga klänningar och lekande barn. Men det fanns krigsminnen också bland undersergeantens kort. Han hade varit vid östfronten lät han oss förstå. Ryssarna hade kommit i en motti. Vi visste vad det ville säga: innestängda, utan förbindelse utåt, kapitulation eller undergång.

— Och detta kort tog vi vid likvideringen. Undersergeanten tuggar meningsfullt och visar fram ett kort. Två finska soldater håller mellan sig ett grått skytke, huden av en människa, på en ammunitionslåda ligger ett människohuvud. Så långt hade ryssarna drivits i sin hunger.

På eftermiddagen hade vi hjälpts åt att hålla benet på en sårad menig upplyftat för att mildra blodförlusten. En mina hade slitit bort halva foten, men det fanns svårare fall och detta måste vänta. Denne soldat var nästan den ende vi hörde jämra sig under vårt arbete däruppe.

Fältprästen kom, han kunde bara svenska, men på en papperslapp hade han på finska antecknat några ord som han fått vid samtal med den finske tolken. Han gick till de svårast sårade, böjde sig ner över dem och talade sakta på det främmande språket. Jag såg de bleka ansikten få ett uttryck av överjordisk frid och jag förstod.

Det är på natten.

Jag sitter hos min vän sjukvårdaren i ett av sjukrummen. Han vakar hos en av de svårast sårade. Det är en hjärnskada. En stor del av vänstra delen av stora hjärnan är bortopererad, där har splitter trängt in. Vänstra ögat är också

Överst t. v.: Korna omhändertagas av infanterister. T. h. en liten skyddsling behandlas. I mitten t. v.: Muck! I mitten: Utsikt mot Finland. T. h. Ett sjukkompanis förläggning. Nederst t. v.: Evakuerade sjuka vänta utanför mottagningen. T. h. Bohag.

hätta. Som man kunnat vänta sig av hjärnskadan är hela kroppen förlamad, vänstra armen är allt den sårade, en sergent kan röra. Högra ögat följer oss, vaket och bedjande. Han måste vara vid medvetande, fast han inte kan tala. Sjukvårdaren berättar att en vårdare ständigt måste sitta och hålla den sårade i den friska handen, annars river han bort bandagen. Han har gjort det en gång. Jag ser på finnen, för några ögonblick sluter sig ögat och handen vilar, men om några sekunder slår handen nervöst upp och ögat söker i försviln oss. Men inte ett ljud höres, läpparna är stumma för evigt. Tanker han, känner han? Och detta är andra

dygnet som han är likadan, säger sjukvårdaren. Jag intar hans plats för en stund. Handen som håller om min är spenslig och vit, en skrivares vecka hand, men den fattar med ett nästan järnhårt grepp. I nästa ögonblick släpper den sitt tag och jag måste med våld föra den tillbaka då den försöker leta sig upp till bandaget. Känner du att han vill någonting? fortsätter sjukvårdaren, men vi kan ju ingenting göra.

När jag går ut i natten flamlar norrskenet som en jätteeldsvåda mot skyn. Men långt in i drömmen förföljer mig ett förtvivlat bedjande öga och en protesterande hand.

Möbler, Mattor

Gardiner i rikligt urval finner Ni hos

S. Andersons Möbleringsaffär A-B.

Etabl. 1881

Stortorget, Hässleholm

Tel. 41-641

Jag följde en sjuktransport med en buss många mil genom skogarna till ett sjukhuståg.

Det är en finsk fänrik och tre meniga. De meniga är svårt sårade, hjärnskador, medan fänriken har sluppit lindrigare undan med splitter i ena kinden, i höger skuldra och i magen.

— Vi marscherade i lugn och ro vägen fram, berättar fänriken, vi hade fått rapport framifrån: allt var klart, vägen var rensad från minor. Då — ja, två döda med detsamma, och så vi här. Han pekar på de tre kamraterna. Tyskarna har något slags hoppmina, den hoppar ett par meter upp i luften innan den exploderar.

— Men om ni hade haft hjälmar, så hade de därframme klarat sig och många andra som vi haft, invänder någon av oss.

— Då hade de alla tre varit döda, svarar fänriken och marker sig med en grimas tillrätta i bären. Jag putsar av fönstren från inman och skjuter ränseln och kudden bättre under officerens rygg. Han halvsitter i bären och betraktar uppmärksamt landskapet som skyndar förbi. Alven, därbortom de blå bergen och skogarna. Suomi, Suomi, säger han sakta. Det går en stund av minnen. Nej, hjälmen, fortsätter han, det är det första vi kastar, i skogarna kan vi bara ha med oss det allra nödvändigaste och hjälmen — den gör därtill splitterskadorna värre.

— Är det första gången? säger jag och pekar på bandagen.

Fänriken tar sig med den friska handen över pannan. Vid Svir, säger han, exploderade också någonting, jag fick ett splitter i tinningen, det gick snett framöver ögat och blev sittande över näsan. Det flimrade litet i början, men nu sitter splittret stilla och bra där det är. Det var förresten vid Svir som ryssarna hittade på ett nytt sätt att forcera taggtrådshinder, de gjorde mattor av trästänger och rep och sedan kastades dessa över taggtråden och sedan spatserade de över. Ja, ryssarna var svåra att kämpa mot, men tyskarna är värre.

Fänriken lever bland minnena. Bussen kränger och sjuksystemen har besvärligt med att få ner dricksvattnet mellan läpparna på en av de meniga.

— Tyskarnas moral? kastar jag fram.

— Det är inget fel med den, säger fänriken. Vi hade fått en betydande styrka i en motoffensiv. Tyskarna kämpade alla tappert, bara två officerare var till slut kvar. Vi ropade: Alles ist verloren! Allt är förlorat! Men de tog en handgranat och lät den explodera mellan sig.

— Men är det inte underligt att strida mot gamla vapenbröder? säger någon av oss och fortsätter, vi hade en tragisk episod häromdagen. På en finsk vapenrock hängde tyska järnkorsen eller vad det var för ett förnämligt tyskt utmärkelsetecken. Vi utfrågade vapenrockens ägare närmare och fick då reda på att han själv förlorat sin vapenrock på natten, men att han tagit denna med järnkorsen från en stupad kamrat som fallit för tyskarnas kulor.

Fänriken ler ett sorgset leende.

— Vi soldater är realistiska, säger han sakta, det ankommer inte på oss att fråga om obehöriga saker.

När de sårade fått sina platser på sjukhuståget, tar vi avsked. Cigarretterna byter ägare och den menige med den svåra skallskadan, som enligt vår skicklige kirurg har en chans på tusen att klara sig, lyfter med stor möda en arm för att röra vid systemens kind. En lock av hennes hår faller fram och glänsar ljusst mot det pergamentsbruna mongolansiktet.

Håret contra krigsmakten

— två oförenliga element.

Tempora mutantur et nos mutamur in illis d. v. s. tiderna förändras och vi med dem. Denna de gamla romarnas eviga sanning skönjer man i snart sagt allt föränderligt. Även beträffande människans stora prydnad, håret, har denna sats sin giltighet. Från berättelsen om Simson i Domarboken 16 kap. 17 v. där han säger: "Om man rakar håret av mig, viker min styrka, så att jag bliver svag" erfar man, att håret enligt den tidens tänkesätt var av rent praktisk betydelse för mannen, om han lät det utväxa till en yvig peruk. Denna gamla uppfattning har man i våra dagar helt gått ifrån. Dock finns det fortfarande människor, som lever i den gångna tidens anda såsom swingpjattar och därmed jämförbara, men dessa utgör endast undantagen, som bekräftar regeln.

Inom vår nu så moderniserade krigsmakt har man emellertid helt slutit upp kring den store amerikanske hormonforskaren W. C. John Mac' Crea, som den 12 april kl 0855 detta år gjorde den revolutionerande upptäckten av en ny hormon, som han på grund av dess verkan att befrämja försvarsviljan benämnde "hormona defensiva offensivarum", på svenska gemenligen kallad försvarshormonen. Professor Mac' Crea har genom omfattande stu-

dier och experiment kommit fram till en av vetenskapen sanktionerad hypotes angående hormonens livsbetingelser. Hormonen har i huvudsak sin vistelse strax under de hårbevuxna delarna på kroppen och då särskilt i huvudsvålen. Liksom vitamin D, som inom parentes sagt inte förekommer i skummjolk, behöver försvarshormonen solljus och luft för att kunna nå full verkan. På grundval av denna storartade upptäckt måste det anses ha blivit fastslaget, att det långa håret för en soldat måste undergräva hormonens arbete för försvarsviljans stärkande. I det civila däremot, där försvarsviljan inte har någon funktion att fylla, utan tvärtom är av samhällsomstörtande karaktär, när där försvaret av individen övertagits av polismakten, har det långa håret en stor uppgift att fylla.

En uppmärksam iakttagare av den svenska krigsmaktens modernisering måste säkerligen ha märkt det intresse, denna upptäckt omfattats med av krigsmaktens ledning. Så snart denna blivit övertygad om kortklippningens stora betydelse, fick de högre officerarna omedelbart order om att genom ständiga visitationer anbefalla hårets avtagande. Under tiden har försvarsstabens experter varit i febrilt arbete med att utarbeta en Sold I Klippning med synnerliga noggranna instruktioner angående hårets vård. På grund av denna tidnings art att vara ett soldatuppfostande organ och med hänsyn till dess spridning har vår medarbetare genom Ö. B:s tillmötesgående fått möjlighet att taga del av huvudpunkterna i det ännu så länge på grund av risken för spionage till vissa delar hemligstämplade reglementet. Inledningsvis talar detta om soldatens skyldighet att noggrant rätta sig efter förmäns i tjänsten givna befallningar i allmänhet och om håret i synnerhet, ity att hårets längd har en direkt inverkan på soldatens användbarhet i krig. Här följer nu några av de viktigaste punkterna i Sold I Klippning.

§ 1.

Håret klippes var 4:e dag av härför civilanställd och specialutbildad person.

§ 2.

Tidpunkten för klippningen, som sker på tjänstetid, bestämmas av kompanichefen eller vid hans eventuella frånvaro av stf. kompanichef.

§ 3.

Hårklippningsapparat m/44 ställes till varje kompanis förfogande. Denna maskin påsättes soldatens huvud och drives med elektricitet. Saxarna, som ha en viss likhet med rakknivar skalar fullständigt huvudet fritt från hår. Det flitiga användandet av denna apparat skulle så småningom bidra till att ge de svenska soldaterna till det yttre likformiga huvuden, varvid således ännu en stor fördel ernås. Förut har man nämligen endast till kläderna lyckats uppnå likformighet inom försvarsmakten, medan nu även det personliga utseendet likriktas.

§ 4.

Denna nya maskins kapacitet omfattar emellertid inte halshåren, varför ännu en person må anställas med uppgift att borttaga dessa enligt de i följande paragrafer beskrivna metoderna. (Beträffande nackhåren poängteras särskilt den stora betydelsen av dessas fullständiga borttagande, eftersom nacken mera intimt än huvudet i sin helhet kommer i beröring med solljus och luft). Härvid blir också nackens hormonsamlingar viktigare än ansamlingarna på huvudets övriga delar.

Hässleholms Kemiska Tvätt

när det gäller

KEMISK TVÄTT!

Järnvägsgatan 23 • Tel. 698

HÄMTAR och HEMSÄNDER

Berns Hotell

AXEL FREDLUND

Tel. Namnanrop

REKOMMENDERAS!

§ 5.

Nackhårsborttagaren rakar soldatens nacke med rakkniv mindre m/43. Med förstoringsglas m/42 granskar därefter en för ändamålet tillsatt granskningsnämnd soldatens nacke.

§ 6.

Skulle granskningsnämnden upptäcka kvarglömda hårrester, tillkommer det en för ändamålet anställd lapisbrännare, att med hjälp av lapis borttaga dessa rester. (Sen vore det väl själva f—n, om inte soldaten skulle genomgå en visitation u. a. Författarens anmärkning.)

§ 7.

Kungl. Maj:t har även tagit under övervägande, om inte en hårspecialist av officers grad borde anställas vid varje förband med uppgift att leda och övervaka hårvården.

Vid vissa förband har en sådan redan anställts på försök med goda resultat. I anslutning till detta reglemente har Arméledningen utfärdat ett P. M. innehållande bl. a. förslag till ny modell av stål-hjälm för att underlätta hårklippningsofficerens visitationer och dymedelst hjälpa honom i denna hans stora uppgift. Denna hjälm skall enligt det nya förslaget få modellår 45 och skilja sig från den vanliga därigenom att bakhjulen går att fälla upp så att nacken blottas. Skulle riksdagen inte godkänna inköp och tillverkning av nya hjälmar har även utarbetats förslag till omändring av de nu befintliga.

Det är nu endast livligt att hoppas, att den svenske soldaten låter sina lockar falla utan klagan med Sveriges väl för ögonen.

Skräklippt.

Hilma Lundqvist

Café & Hembageri

GOTT KAFFE! GOTT BRÖD!

TELEFON 394

Ur krigarlivet...

MED NÖJE.

Hälsningsberättigade lottan, fröken W., till en beväring:

— Nå, kan ni inte hälsa på mig?

— Jovisst, med nöje, var bor damen?

MOTORISERAT.

— Vet du vem som först motoriserade sin armé?

— Nej.

— Karl XII.

— ? ? ?

— Har du aldrig hört talas om Karl XII:s bussar?

EN SVENSK TIGER.

Förbandet skulle ha koktjänst och en bil med skrattretande utseende pålastad med diverse "prylar" bl. a. en st. kokspis.

Fyra krigare av årets modell medföljde på flaket som kokkar och bland dem en särskilt nitisk och plikttrogen smålänning.

Vid Västerbron blev det trafikstockning och på grund av bilens säregna natur och kanske fastmer av den härliga doft av stekt falukorv som spred sig från spiseln frågade en av åskådarna:

— Vad lagar ni för något?

På bredaste småländska och med ansiktet i nolläge svarade smålänningen:

— En svensk tiger.

SVART YRKE.

Bland de yrken, som under kriget haft det svårast, är kopparslagarna, läser man i en tidning. Undra på det som spritpriserna den senaste tiden skruvats i höjden.

HALSNINGSPLIKTEN.

Kompaniets spefågel Johansson möter en om sin värdighet ytterst mån löjtnant. Löjtnanten frågar i skarp ton:

— Ska ni inte hälsa?

Johansson ser troskyldigt förvånad ut, skakar på huvudet och säger:

— Nej, löjtnant, jag ska bara köpa mig en tidning.

STORA SNURREN.

Du vet den där pub'en på andra sidan flygfältet, sade den nyanlände amerikanske soldaten till en av sina engelska kolleger. Jag är rädd att jag fick ett glas för mycket där i går kväll.

— Varför tror du det?

— Jo, efter stängningsdags kom jag ut och hoppade upp på första buss som jag fick tag på. Sen somnade jag — och när jag vaknade höll vi på att släppa bomber över Berlin.

STARKA SKÅL.

En inkallad, i det civila grosshandlare, som trots detta icke är så värst förfaren i formuleringskonsten, inlämnade en tjänstledighetskrivelse så lydande:

"Nu är jag nödsakad åka hem till affären, då min fru varit tvungen att under min inkallelse uppehålla förbindelse med åtta återförsäljare, och det står hon inte ut med i längden".

Han fick permission.

Möllerödskompaniernas omorganisation.

En välorganiserad krigsmakt måste kunna uppträda till försvar mot vilken fiende det vara månede och vilken skepnad denna än må uppenbara sig i. Trots skärpt beredskap har en stark och oförsonlig fiende med list och förslagenhet kunnat invadera förläggningen. Med den organisation kompanierna för tillfället hade, var det omöjligt att med framgång bekämpa fienden, som företog anfallet från luften. Där för fann ledningen sig föranlåten att hos generalstaben anhålla om hjälp vid förbandets stridsgruppering enligt höstorganisationen (H. O.). Denna hjälp utnynnade i det för vår krigsmakt så nya men säkerligen välbehövlige lövbekämpningskompaniet. På grund av den snabba stridsgrupperingen och den goda ledningen lyckades man mycket snart driva fienden tillbaka och är nu i det närmaste herre över situationen, så när som på några ställen där på grund av terrängens beskaffenhet ännu förekommer sporadiskt motstånd. Den goda insats, som kompaniet gjort, har medfört, att man beslutat behålla detta som permanent organisation ingående som ett led i fördelningens underhållstrupper. På grund härav bör för att inte säga skall soldaten i detalj ha reda på kompaniets sammansättning, uppgifter och arbetssätt. För att i någon mån vara soldaten behjälplig vid inlärandet har man utarbetat en ny soldatinstruktion benämnd Sold I Lövtjänst. Lövbekämpningskompaniet sönderfaller enligt denna i chef, stab, 1 lövräfsarpluton, 1 lövbärarpluton, 1 lövtransporttropp samt kompanitross.

Chefens huvudsakliga uppgift är att vara chef. Stabens huvuduppgift är att hjälpa chefen därmed. Lövräfsarplutonen består av 3 lätta och 1 tung grupp. Varje grupp består av gruppchef, stf. gruppchef, som tillika är furirvarnare, samt 8 lövräfsare. Den lätta gruppen är beväpnad med räfsa mindre m/07 14-taggar med 28,3 m/m träskaft, på vilket får finnas högst 3 knaggar. Den tunga gruppen däremot är beväpnad med räfsa större m/18 19-taggar med 32,7 m/m absolut kvist- och knaggfritt träskaft.

Lövbärarplutonen består av 4 lövbärargrupper, 2 lätta och 2 tunga, vardera bestående av grpch, stf. grpch, som tillika är furirvarnare samt 8 lövbärare. Till de lätta grupperna hänföres de lättare karlarna och till de tunga grupperna de tyngre karlarna. Gränsvikten är ännu icke fastställd men kommer inom kort i ett P. M. Lövbärarplutonen är utrustad med korgar, konstruerade enligt spannciprincipen så tillvida, som de är vidare upptill än nedtill. Detta på grund av orsaker för vilka närmare redogöres i arbetsinstruktionen.

Lövtransporttroppen består av 3 lätta och 1 tung transportgrupp, vardera bestående av grpch, stf. grpch, som tillika är furirvarnare samt 8 man. De lätta grupperna är utrustade med vardera 4 st. terränggående rullebörar av märket "Skumpa-lätt". Varje rullebör, som består av 90 % järn, betjänas av 2 man, en körare och en reservkörare, tillika i någon mån reparationskunnig. Eftersom det endast finnes ett hjul, är det omöjligt att tala om fram- eller bakhjul, varför detta endast benämnes hjulet. Den viktigaste delen är den hälighet, vari man lägger löven i och för transport. Övriga delar har berättigande endast som förmedlande länk mellan

hjulet och häligheten, men är dock nödvändiga, emedan anmars rullebören skulle sönderfalla i hjulet och nämnda hälighet. Den tunga gruppen är utrustad med 2 landsvägs-gående kärror av större kaliber, vardera betjänade av 4 man. Dessa kärror skilja sig från rullebörarna främst härigenom, att häligheten är större, och att de har 2 hjul, ett sittande på vänstra sidan, kallat vänsterhjulet, ett sittande på högra sidan, kallat högerhjulet.

Kompanitrossen är egendomligt nog i överensstämmelse med övriga kompaniers, dock finns den skillnaden, att den ingår 4 specialutbildade rullebörsmekaniker med facktecken av järn i form av en rullebör, som till såväl läge, storlek som upphängningsanordning sammanfaller med det utmärckelse-tecken, en daguoiff pryder sin bringa med. Säkerligen är det emellertid endast en tidsfråga, då trossen kommer att ändras till en mera ändamålsenlig sådan.

Lövbekämpningskompaniets uppgift i sin helhet är att nedkämpa fienden såväl i luften som på marken, dock icke i träden, där de så att säga befinner sig på neutral mark. Lövräfsarplutonens främsta uppgift är att nedkämpa och hopsamla fienderna. För att den enskilde soldaten rätt skall kunna fylla sin uppgift fördras en ingående kännedom om vapnets hantering och vård. Från utgångsställningen: "I handen räfsa", där räfsan vilar i höger hand med taggarna pekande framåt, något högre än bakändan föres räfsan på kommandot: "Räfsa ut!" snett nedåtframåt, varunder soldaten samtidigt även fattar med vänstra handen exakt 25 cm nedanför höger hand varvid han låter räfsan taga mark så långt framför sig, som förhållandena det medgiver, hela tiden dock hållande räfsan under sin fullständiga kontroll. Vid denna manöver är det synnerligen viktigt, att räfsan tager mark med taggarna nedåt, ett förhållande, som vi strax skall se är av stor betydelse. Så kommanderar befälhavaren: "Räfsa in!".

varvid soldaten lugnt och säkert drar räfsan mot sig med ett fast tryck nedåt så långt som möjligt, dock icke längre, än att han har räfstaggarna under synlig kontroll. Härvid är att märka, att på grund av taggarnas riktning nedåt lön och andra fiender medfölja räfsan i riktning mot soldaten. Genom att upprepa denna manöver hopsamlas mer och mer lön och dyligt vid soldatens fötter. Om nu denne ger räfsan olika riktningar, kan han därvid bokstavligen talat rensopa terrängen från fiender. För att underlätta soldatens arbete bör befälhavaren i marschakt kommandera: "Räfsa ut-in-ut-in o. s. v." Det som under dessa upprepade operationer samlats framför soldaternas fötter kallas på militärt språk för en "lövhög" och måste bortföras.

För bortförandet av dessa lövhögar ingriper nu lövbärarplutonen och transporterar dem i sina på ryggen fästade korgar till lövhällplatsen. Detta är emellertid ingalunda lövbärarplutonens enda uppgift. Den skall även i sina korgar uppsamla i luften nedsinglande löv. Här återfinner vi alltså förklaringen till korgens byggnad enligt spannciprincipen. Var och en med praktisk syn på saker och ting måste ju förstå, att ju större yta ett uppsamlande föremål har, ju större är möjligheten för ett gott resultat. Väl komna till lövhällplatsen tar här transporttroppen, enkannerligen de lättare grupperna hand om fienden och för den i sina terränggående rullebörar bakåt till lövfördelningsplatsen, där de landsvägs-gående kärrorna ta vid och ombesörja transporten vidare bakåt till lövetapplatsen. Därmed har lövbekämpningskompaniet slutfört sin uppgift.

För att kompaniet skall kunna uppträda och kämpa med framgång även i blåsöder, är ett hjälpmedel under utarbetande i form av en mycket kraftigt blåsande apparat, som genom mottryck skall kunna framkalla stiltje över kompaniets verksamhetsområde.

Som var och en förstår är det av vikt, att varje fiende, som påträffas, omedelbart ställs under kontroll. Därför säger Sold I Lövtjänst: "Varhelst ett ensamt löv påträffas i terrängen skall post utsättas vid detta, och denne skall noggrant iakttaga alla dess rörelseyttringar, vilka sedermera rapporteras till vederbörande kompanichef. Post skall kvarstanna och bevaka lövet tills manskap ur lövtransporttroppen hinner anlända. I och med att denna tagit hand om lövet, ansvarar chefen för transporttroppen, att lövet verkligen blir undanfört.

På grund av den stora betydelse, som kompaniet visat sig ha redan från början är det av synnerligen stor vikt, att soldaten noga inlärd och beaktar kompaniets sammansättning, uppgifter och arbetssätt, och hoppas nu tvingen, att denna maning icke skall förklinta ohörd. Visserligen kommer kompaniet med all sannolikhet att helt omändras såväl till sammansättning som arbetssätt, varvid även nyare och ändamålsenligare vapen kommer att insättas. Detta är emellertid endast ett desto större skäl för ett noggrant inlärande, eftersom soldatens arbete med inlärandet av kompaniets nyare konstruktion härvid underlättas.

Idealsoldaten.

Eliassons Bageri

Smedjegatan

REKOMMENDERAS

Minnen från K 6 Ystad.

Vi skriva år 1926. Skånska Dragonregementet i Ystad hade året innan fått sin dom, det skulle indragas. Det var liksom något vemodigt över det anstolta regementet, vars standard upptogo segernamnen Klisso, Punitz o. s. v. "Dragonerna" hade traditioner att salunda se tillbaka på, och det ansågs på sin tid som en ära att få tillhöra regementet, att få fullgöra värnplikten i Ystad och få kalla sig dragon. Dragonregementet var Ystads stolthet, det skänkte glans åt staden, varför stadens fäder med bekymmer sågo på stadens framtid när regementet nu skulle försvinna.

Det året kom jag i likhet med många andra göingar till Ystad för att fullgöra min värnplikt vid K 6, som var dragonregementets officiella beteckning. 180 dagar i dragonuniformen låg framför oss, och det gällde att visa prov på hurusom göingarna även kunde duga till dragoner eller fullgoda kavallerister. Vi gjorde vårt bästa och hoppas att vi fingo ett gott eftermäle. Tjänstgöringsprogrammet var omfattande och krävde mycket av oss. Överste Adlerchreutz ledde regementet med omsorg, och utbildningens standard var säkerligen av hög klass. Så nog fick pojkarna ligga i för att bli fulltrimmade som ryttare och hästkarlar etc. och därmed dragoner med verklig stil.

Kasernlivet, evad det gällde den kamratliga trivselen under fritiden, var tyvärr av det sämsta slaget och ofta påfrestande för de värnpliktiga. För att förstå detta, vill jag peka på att volontärerna voro fler till antalet än de värnpliktiga å varje skvadron. Som gamla i facket ansågo de oss från första dagen som grönöglingar, och de började därför från början behandla oss som varande av en sämre klass. "Bassarna", som de kallades, kunde vi av denna anledning ej hysa några varmare känslor för. Följaktligen blev det isolering med å ena sidan de värnpliktiga, och å andra sidan volontärerna. Sam-

manhållningens styrka skapade hos de värnpliktiga den behövlige motpolen till det "gamla gardet". Tendens till vänskap var dock alltid återkommande i slutet på varje månad, beroende på pekuniär brydsamhet. "Bassarna" flirtade då under vänskapens täckmantal för att få några sekiner till en kaffehalva å "skarpa hörnan", stadens populäraste militärkafé.

Fritiden gynnades ej med några ideella tillgångar. Vår fritid fick användas till avkoppling i form av egen förströelse genom läsning av tidskrifter eller dyl. och lokalen därför var den vrå av logementet, där man hade sin sängplats. "Bassarna" voro också mästare i att lösa fritidsproblemet för många värnpliktiga, ty de tvingade de sistnämnda genom mindre vackert tillvägagångssätt att bli ständiga "kaffehämtare". Många av oss använde de kvällar, vi gingo på "stan", till att få lite andlig spis. Vi besökte bibliotekets lärum och tillbringade kvällarna därstädes. Att vandra i Ystads smala gränder var också en kär fritidssysselsättning. Bilden av de många gamla korsvirkeshusen i staden kommer också alltid för mig när jag tänker tillbaka på värnpliktstiden i Ystad. Kasernerna hade en behaglig plats invid Sandskogen och ej långt från Ystads Saltsjöbad. Vackra mänskenskällar kunde vi vända blicken från det krigiska synfältet, som kasernområde och exercisfält utgjorde, till den blånande Östersjön, där segelfartygen med spända segel majestätiskt gled fram.

Tiden gick och den dagen kom då uppbrottet var inne. Från att kanhända varit morsgrisar hade vi fostrats till kronans karlar i dragonrocken, säkerligen mer kavata och med mer stål i blicken än när vi första gången smög över kaserngården efter att ha fått ut den tunga bördan av persedlar. Vänskapsband hade knutits mellan oss värnpliktiga, som i många fall ännu hålla stånd. Den sista dagen var en glädjens och i vårt tycke en manna- och mogenhetsdag. Då voro vi kvällens herrar i staden, på stadens "kondis" och kaféer, ty volontärerna avhöll sig visligen från att uppträda i staden denna kväll. Kanske deras samvete sade dem, att deras försummelse att visa kamratskap ej gick att korrigera denna kväll.

Det är liksom historia över dessa sista kontingenter värnpliktiga, som lämnade Ystad, de fyllde det sista bladet över det manskap, som dragonregementet under många generationer hämtade från skånsk landsbygd. Bilden av dragonkasernerna i Ystad, dess stora kaserngård, den siste översten, vördnadsfull och gränad i tjänsten, kommer alltid att stå levande för mig.

Georg E. Nilsson.

Bergströms Pappershandel

Stor sortering av

Pappersvaror - Skrivmateriel
Kontorsartiklar, alla slag

SNARARE...

Under förra kriget då den gotländska beredskapen uppehölls av landstormare inträffade följande:

En turistfröken, som en längre tid vistats på norra Gotland besökte en läkare, då hon inte kände sig riktigt kurant.

— Kanske det är havsvinden, som är skadlig, frågade hon doktorn.

— Nej, svarade doktorn, jag skulle snarare vilja säga att det är landstormen.

UPPFINNING.

— Ja, detta är A.B. Patentbyrå. Vad har ni upfunnit för något?

— En tidsinställd bomb. Men nu kan jag inte komma ihåg vilken tid jag ställde in den på.

Låt

Jul-
klappen

bli

ett fotografi i vackert ram från

Sanders

Telefon 243

Hösttankar.

Den nordiska sommaren är utomordentligt vackert men förfärande kort, och snart finner man sig obevekligen stå i de alltför tidiga skymningarnas töckniga månader, stridens och stormarnas höst, smutsens och slagregnets höst. Smuts och slagregn, storm och strid — just det. Varje dag sen långt tillbaka samma tunga, fuktmåttade luft. Det blåser med fång av vattendroppar från träden. Vågarna äro sönderregnade och gytjtjiga. Själv har man kanske snuva, är rostig i halsen, lättirriterad och föga hågad för sällskapsliv. Man somnar vid ljudet av regn, som prasslande silar ned genom trädens lövverk därute i mörkret, och det må ju vara hänt, ty detta verkar oftast behagligt rogvande, men om morgnarna överväldigas man redan halvvägs mot medvetandets tröskel av en känsla av tristess, ty trummandet mot fönsterbleck och rutor annonserar en ny dag likadan som den föregående och den där förut och en rad av dagar se

dan långt tillbaka. Var finns den varelse, som genomlever en lång höstregnperiod med oförändrad själsspänst? Nej de oupphörliga höstregnen trumma ganska snart bort sommarenergin för en, och därmed försvinner också grundvalen för alla goda föresatser. Dystra tankar bemäktiga sig ens sinne, och fraser av mollbetnad lyrik driver genom minnet. Man är kort sagt böjd för att anse, att livet, när allt kommer omkring, är en tillställning utan festivitas. Det är märkvärdigt, vad de mörka, kyliga höstkvällarna äro mäktiga framkalla vemodsfulla stämningar. Beklämmande griper en känslan av alltings förgänglighet varje gång sommarens yppighet tynar bort och hösten och vintern nalkas. Djupt förnimmar man det ofrånkomliga. Livet förgår. Man ville så gärna hålla det kvar, men det glider en endast ur händerna och skattar åt förgängelsen. Allting är obeständigt och flyktigt. Tiden flyr, tiden flyr — oåterkalleligen.

Men hösten är en Janus, och dess ansikte numro två är lika strålande skönt som den grå halvan är deprimerande att möta. Att efter en lång tids regn och rusk få uppleva en oförmodat klar dag, innebär en underbar sinnets befrielse. Ett ok lyfts från ens axlar, och livsglädjen potlar fram från sinade flöden. Man glömmar sina bekymmer eller ser dem åtminstone ur den synvinkel, varifrån de bli mer ägnade att nonchaleras, och det blir åter en fröjd att leva. Då höstdiset och dimman gjort sin sorti, välver sig över ens huvud en fri och klar rymd med endast några småmoln, vilka tyckas ligga som guldöar i en oändligt blå ocean. En strålande sol låter sin ljusflod strömma över nejderna, där allt flammar i höstens glödande färger.

Naturen byter högtidsdräkt. Lövs-kogen slår upp ett gyllene valv över en, och marken är täckt av gula löv, som sprida en från doft, och runt om ute på slätterna ser man gula lövs-kogsdungar. Björkarna lyfta på elfenbensvita stammar sina rostgula lövverk mot solen. Aspen darrar i den lätta vinden med en dräkt också den i den vildaste festglädje, allt i de röda, varma färgnyanserna. Rönnen dignar av blods-röda bärklasar, och dess blad söker överträffa själva frukten i lysande prakt. Lingonens ädla rubinfärg lyser som levande mycken kring stenar och stubbar, under det att blå-

Kar
Ni
Permis
och
blir
Svärmis?

Fliekan träffar
Ni säkrast på

BJÖRKSÄTER

bärs- och odonriset står som en gräsbrand inne bland stammarna. Det är endast barrskogen, som i förnämt allvar och i konservativ värdighet förblir vid det gröna. Den har fått denna utrustning och finner den tydligen ändamålsenlig genom alla årstider. Men detta gröna allvar ger bara brandfärgerna ytterligare relief. En gröngöling flyger gäckande från träd till träd. Man får aldrig syn på honom riktigt, ser bara gula blad dala till marken, men hör det gälla skrattet, där han far fram. Det är ett höstens ljud, precis som spillkråkans flyktrop och nötskrikans sträva och torra "krä-ä-ä" tre fågelrop, som står i samklang med höstens skarpa och klara färger, men som ändå alltid ljuder lika underligt hårt och främmande, när de eka ut över tysta, tomta marker.

Sommaren har rustat till avskedsfest. Utsmysningen går över allt mänskligt förstånd men är dock en skönhet i förintelsens skugga. På så sätt slösar naturen med sin skönhet året om. Detta är även de ringas rikedomar, allas gemensamma tillhörighet. Det gäller bara att öppna hjärtat och låta skönheten befrukta sitt inre jag. Och den som kan detta är en rik människa, om också materiellt fattig. Konsten att finna vägen till denna andliga rikedom kan emellertid endast vinnas genom en ny och levande kunskap om tingen och deras inbördes sammanhang.

När man i höstkvällen sitter försjunken i tankar, är det ej blott förgängelsen ute i naturens värld, som fyller oss med vemod, såsom vid avskedet från kära vänner. Nej, våra tankar kretsas med tilltagande oro kring all den förstörelse, som människoviljor ställa till där ute i folkvärldarna. Förefaller det ej, som om de destruktiva makterna i människolivet fingo ohejdat härja och odelägga allt, vad civilisation och kultur med stora mödor och uppoffringar lyckats bygga upp under århundradens lopp? Hur kan något sådant få lov att ske i en värld, skapad av den allsmäktige Guden? Hur kan dödsdriften få lov att så ha övertaget över livsdriften? Det borde dock ligga i öppen dag för en var, som i någon mån stiftat bekantskap med människolivet, att vi människor blivit av Skaparen utrustade med viljefrihet. Därigenom är människolivet riskfyllt. Allt beror på människors egna viljavgörelser. Ständigt löpa de faran att missbruka sin frihet och därigenom göra sig själva olyckliga. Det är de många missbruket av viljefriheten, som göra människolivet så tilltrasslat och tillkrånglat, något som vi få bevittna både när och fjärran. Den Allsmäktige griper ej in i historiens yttre händelseförlopp. Han påverkar endast människohjärtan. Han låter de fria människoviljorna, om de så önska, lö-

pa den destruktiva linan ut. Först då blir det klart för dem, vart det leder, då de förmåtet göra det onda. Blott genom ousägliga lidanden och dyrköpta erfarenheter lär sig mänskligheten att klokt och förnuftigt bruka Guds härliga gåva i den personliga friheten och värna den mot förtryckare. Gud bevarar mitt under de destruktiva makternas hemska skövlingar i varje stund övermakten.

Sådana tankar fylla oss i höstkvällen ej blott med bävan inför det allt blodigare världsdramat utan även med den trygga förhoppningen, att även denna av vrånga människoviljor framkallade förgängelse får liksom förgängelsen ute i naturen — ytterst tjäna livet genom att omsider väcka människor till besinning och ansvarskänsla inför viljefrihetens gudagåva. Så länge detta ej skett, leva vi i kulturskymning. Men låt oss ej sjunka ned i pessimism. I höstkvällens skymning må vi tro på en ny morgongryning för vår västerländska kultur. Låt oss var och en på sin plats i livet följa en framstående svensk kompositörs maning: "Är mörker omkring oss; skapa ljus! Förlorar Du tron på människan, skapa ny tro! Är sorg omkring Dig, skapa glädje!"

H. A.

FRED OCH KRIG.

Det kinesiska tecknet för fred är en kvinna under ett tak. Tecknet för krig är två kvinnor under ett tak....

SIFFERMASSIGT.

— 16, var är 17 någonstans?
— Han är med 18 och 19 och 20 och spelar 21 med 22 och 23!

Fritidsgården — Din egen gård.

MÄRKLIGT och NYTTIGT

Packa livbåt i fallskärm.

Om en fallskärmsoldat, som just lämnat sitt flygplan, upptäcker att han kommer att hamna mitt ute i öppna sjön vid nedslaget, så kan han ta saken lugnt, om han har med sig det allra senaste i utrustningsväg. Det är en liten livräddningsbåt, försedd med två små paddelåror, en sjukarta, dricksvattnet, livbåtsranson, sax och ett par andra verktyg och ankare, och som tillsammans inte väger mer än 7,5 kilo. Under färden ned till jorden kan han lätt packa upp dessa don, och genom att dra i ett snöre fyller livbåten, som helt är gjord av syntetiskt gummi, med luft.

Denna märkliga utrustning visades för kort tid sedan bland mycket annat på en utställning i New York, där syntetiska material av olika slag, främst gummi, visades. Där fanns väldiga pontoner, livbältet, kuddar för piloter och tält för djungelsoldater. Där visades rep och snören av alla tjocklekar, spårballonger och bildäck, som kan fortsätta göra tjänst även om de träffats av gevärskulor. Med andra ord var det en mängd varor, som även under efterkrigstiden kan komma att spela en stor roll.

Automatisk brandvakt på tanks.

Om eld bryter ut ombord på en tank, är det omedelbar fara för att besättningen skall brinna inne. Nu har man emellertid infört ett nytt slags brandvakter ombord på de amerikanska tanken, automatiska apparater i stil med dem som tidigare använts ombord på flygplan. Så snart eld bryter ut ombord, träder ett elektriskt system i funktion. En röd lampa tänds som varning, och från förarplatsen kan föraren omedelbart trycka på en knapp och hölja in hela brandområdet med koldioxid, som omedelbart släcker elden.

Mörkläggningskuvert.

Piloter och besättningsmän ombord på flygplan och farktyg måste kunna se att läsa sina kartor och sjökort även mitt i nattsvart mörker och med i bästa fall en mörkläggningslampa till hjälp. För att möjliggöra detta har en ny, amerikansk uppfinning släppts ut till försvarsmaktens alla grenar.

Den består av ett slags kuvert, som under dagen är genomskinliga nog för att man lätt skall kunna läsa innehållet och som under natten avge ett rött sken, klart nog för att lysa upp skriften i kuvertets inre. Kuverten äro tillverkade av konstmassa och kan också tjänstgöra som evighetsblock. Vad man skriver på dem kan nämligen utsuddas igen utan att kuvertet tar skada.

Amerikanska flygare adoptera 4-åring.

En rörande liten historia berättas just nu från Förenta staterna. Det rör sig om en liten 4-årig pojke, som plötsligt lämnades föräldralös, då hans mor genom en hjältebragd fick sätta livet till, men som nu blivit omhändertagen av en rad flygare. Ett flygplan råkade en dag i brand och störtade utanför mrs Betty Everitts hem. Hon såg olyckan, och utan betänkande störtade hon rakt in i det brinnande bålet för att om möjligt rädda flygarna. Hon lyckades också rädda en man, och hon fortsatte räddningsförsöken, ända tills det brinnande flygplanet exploderade.

Hennes 4-åriga son Tom stod alltså plötsligt föräldralös, men så snart moderns hjälteedd blev känt bland flygarna vid 9:de flygbasen samlade man in pengar åt honom. Och nu har han en fond på 3,000 dollars bakom ryggen, för vilken han skall skaffa sig uppfostran och utbildning.

Klubb för f. d. soldater.

Ett av de märkligaste efterkrigsprojekten är det som framsprungit ur hjärnan på fältmarskalken Sir Philip Chetwode, som är president i det nybildade segerförbundet. Han är på jakt efter 18 milj. kr. till en klubb i Westend för f. d. soldater. En arkitekt har redan engagerats, men värre är det med tomten. Det finns emellertid en hel del bombhärjade distrikt, som kunna komma i fråga. Av de fonder, som skola upprättas, är det tydligt, att klubben kommer att bli en omfattande affär. Den är avsedd icke blott för imperiets egna krigare utan står öppen även för allierade soldater lika väl som kvinnor. 300 sovrum för män och 100 för kvinnor planeras, bortsett från klubbbrummen. Tills det nya klubbhuset fjordningställets komma tillfälliga lokaler att tagas i anspråk.

Soldat vid T 4.

God vällagad mat serveras å PENSIONAT ÖSTGÖTEN

Bryggareg. 8 • Tel. 897

Abonnenter mottagas.

ORDER:

Långhåriga och skäggiga militärer skola infinna sig på Ljunggrens Frisérsalong.

Solgårdens Pensionat

CAFÉ och MATSAL

God och billig mat. Gott kaffe.

Billigast på platsen.

A. V. Nilssons Sko- & Toffelaffär

Finjagatan 2

REKOMMENDERAS

Reparationer utföras

RYDLUNDS

Tobaksaffär

REKOMMENDERAS

FOTOGRAF H. PIIL

Fotografier • Förstoringar

Framkallning • Kopiering

TELEFON 57

Besök

Café Concordia

JOHN PAULSSON

Cykelverkstad

Finjagatan 6

REKOMMENDERAS

Hj. Hansson

Speceri- & Diverseaffär

NÄR DET GALLER KLÄDER

eller annat i herrekliperingsbranschen, vänd Eder till oss. Sista nyheter. Förmån. priser.

C. TH. LAGERQVIST

NYTORGET

N. O. Rosendahl

Civil- och Militärskrädderi

REKOMMENDERAS

Gott tips!

Gör Edra inköp i

Dorés Tobaksaffär

Järnvägsgatan 5. Tel. 191

det smakar mer
KAFFET från

G. WELINDER

eget rosteri

tel. 48 • Hässleholm

Solgårdens Grönsaksaffär

BLOMMOR, FRUKT o. GRÖNSAKER

tillhandahålles. Humana priser.

Gigges Frisérsalong

Finjagatan. Tel. 792

*Du, som ligger
i Möllexöd!*

Gör ett besök på

Café Ulla!

KAFFE HEMSÄNDES

Finja Cykelverkstad

Försäljning av nya
och begagnade

CYKLAR

Alla reparationer utföras

Drick kaffet

på

**Weséns eller Cecils
Conditiorier**

Hulda Pålsson

FINJA

MANUFAKTUR-, SPECERI-
och DIVERSEAFFÄR

TELEFON 3

**G. VANNERBERG
ELEKTROAFFÄR**

TELEFONER:

Affären 503, Bostaden 633

Elektr. apparater, Armatur, Radio.
Installationer för ljus och kraft.

Entreprenör för Hässleholms Stads Elverk
och Sydsvenska Kraftaktiebolaget

Hushållstvätt
Hotelltvätt
Affärstvätt
Stärktvätt
Overallstvätt

Tvätt-Tjänst

Magasinsgat. 26

Ordertelefon 884

Eks Matsalar

CENTRALHOTELLET

Telefon 997

FRUKOSTAR
MIDDAGAR
SOUPÉER

REKOMMENDERAS

Ekiperingen

för damer

ordnas bäst och billigast hos

Anna Håkanson & C:o Eftr.

(Hulda Bergstrand)

Tel. 30

Järnvägsgatan 21

Tel. 30

Soldathemmet

vid T 4 Hässleholm

Finjagatan 39 • Telefon 901

Ljusa, varma och trevliga lokaler.
Läs och skrivrum. Garderob.

KAFFÉ

Försäljning av Frukt, karameller, choklad
och tobaksvaror • Telefonhytt

Minnesskrifter, Program

för föreningar och festföreställ-
ningar utföres modernt och smak-
fullt å

NORRA SKÅNES

CIVILTRYCKERI — TELEFON 322

Uniformsmössor

Vackra, välgjorda och av gott materiel

Eivin Andersson

Telefon 178

KARTOR - BREVPAPPER
KARTFODRAL - FILM
RESERVOIRPENNOR m. m.

köper Ni bäst och billigast hos

HÅNELLS

BURMANS

Konditori

FÖRSTKLASSIG SERVERING

Intimt • Trivsamt

Telefon 833

FRITIDEN

kan förutom till studier — jäm-
väl användas för inköp hos

F. Thereström

ETT FOTO

är alltid en välkommen julgåva.

Låt

Lindholms Foto

taga det.

Stor sortering av ramar och album

ÖSTERGATAN 7 • TELEFON 1088

VARA BILLIGA SMÖRGASBRICKOR
och Varmrätter samt Kaffe,
Mjök och Lemonad
REKOMMENDERAS

Självservering

Ingen dricks

Hässlebaren

När det gäller

BLOMMOR

Iris Blomsterhandel

BLOMSTERFÖRMEDLING

**Klickar
Klockan?**

Gå till

Carl Lindbeck & Co
URMAKERIAFFÄR

DROTT
Fotografisk Ateljér & Magasin

Tel. 163 • Frykholmstgatan • Tel. 163

Styr

dina steg till

*Göinge-
Konditoriet*

Vi garanterar, att Du blir nöjd!

...förlova Er?

Köp ringarna i
N. Selanders
Guldsmedsaffär

Den stegrade omsättningen
visar, att det finns fördelar
med att handla kooperativt

konsum

TOSTINGS
Bageri och Konditori

Telefon 784

REKOMMENDERAS!

Snapphanen

N:R 1 — JULI 1945 — ÅRGÅNG 3

Tidning för KUNGL. SKÅNSKA TRÄNGKÅREN